

Suðrafrika kos. Stovnanin av SWAPO (South West Africa People's Organisation) hótti hjálandastýrið. Káppin av teimum svørtu øktist, og ein langtíðarættan var framlagd, ið fastlegði bæði fíggarligu og politisku framtíðina hjá Namibia. Namibia skuldi bítast upp í 10 sokallað «homelands» fyri tey svørtu. Tað ið eftir var, t.v.s. um 50% av landbúnaðarjorðini og Nabib oyðimerkin, skuldu burturav vera til tey hvítu. Henda sundurbýtingin av teimum svørtu skuldi forða teimum at savnast í eini tjóðskaparligari eind.

Orsakað av tí ógreiðu stöðuni, Namibia hevði í ST, varð henda ætlan ikki gjøgnumførd beinanvegin, men í 1969 varð hjálandastýri ásett við lóg. Síðani hevur Namibia í veruleikanum verið stýrt sum tann fimti landsluturin í Suðrafrika. Hóast móttæðu er sundurbýtingarættanin gjøgnumførd, og er grundarlagið undir tí, ið Suðrafrika kallar eina innanhýsis loysn.

Síðani 1975

Í 70-unum byrjaði valdið hjá Suðrafrika at vikna, og roynt var at seta eina stjórn av skutilssveinum, istaðin fyri tað beinleiðis stýringina úr Suðrafrika. Hetta var gjørt fyri at vinna tíð. Í 1975 gjerdist Angola frælst, og hetta gav SWAPO góðar møguleikar at skipa stríð sitt, við t.d. at gera atsóknir úr Suður-Angola inn í Norður-Namibia.

Í 1976 víðtók trygdarráðið hjá ST einmælt samtykt nr. 385, ið ásetur ta leið, ið gangast skal, so at Namibia kann gerast ein fræls og óheft tjóð.

Allir politiskir felagskapir, eisini SWAPO, skulu kunna stilla upp til fri val undir ST eftirliti, allir namibiarar í útlegd skuldu ótarnaðir kunna venda heimaftur, allir politiskir fangar skulu latast leysir, Suðrafrika skal taka polití og hermenn úr Namibia, og ein ST friðarvarðveitandi herdeild skal tryggja friðin, meðan valið fer fram og til

ein fræls namibisk stjórn kann yvirtaka stýrið.

Vesturlendsku limirnir í trygdarráðnum hjá ST, USA, Bretland og Frakland, gjørdi saman við Vesturtýsklandi og Kanada eina samráðingarnvnd, ið skuldi royna semju, við samtykt 385 sum grundarlag, millum Suðrafrika og SWAPO. Í mars 1978 lögdu vestanlondini fram uppskot til loysn fyri Namibia. Hetta umfataði eina vápnahvild og at talið av suðrafrikanskum hermonnum í Namibia skuldi skerast niður til 1500. Eitt ST lið av 7500 hermonnum 1200 sivlum tænastumonnum og 650 politistum skuldi tryggja friðin. Men loysnin bleiv av ongum.

Alla tíðina meðan samráðst varð, royndi Suðrafrika at ganga tvær leiðir. Við síðuna av samráðingunum vóru teir í ferð við sine egnu innanhýsis loysn fyri Namibia, samstundis sum roynt var at fáa SWAPO at taka seg úr samráðingunum við vestanlondini.

Í 1977 kunngjörði Suðrafrika, at tann týðningarmikla havnarbýurin Walvis Bay, var lagdur undir beinleiðis stýring úr Cape-provinsini í Suðrafrika. Walvis Bay er einasta náttúrliga djúpvatshavnin og harvið eisini størsta havn í Namibia. Meginparturin av namibiska útflutninginum verður útfluttur haðani. Øll fiskavirkini í Namibia liggja har.

Vestanlondini tryggjaðu undirhonds Suðrafrika, at spurningurin um Walvis Bay skuldi avgerast millum Suðrafrika og ta komandi stjórnina í Namibia. Men SWAPO vildi ikki góðkenna tøkuna av Walvis Bay og tiskil heldur ikki at útseta spurningin um Walvis Bay.

4. maí 1978 gjörði Suðrafrika álop á Kassinga flóttaleguna í Angola. Meira enn 700 namibisk flóttafólk vóru dripin, størsti parturin børn.

Í september sama ár kunngjörði Suðrafrika eina ætlan um at halda val í Namibia. Hetta var beinanvegin fordømt av

trygdarráðnum hjá ST, við samtykt 435, ið samstundis endurtók kravi, um eitt frælst val undir ST eftirliti. Í desember 1979 helt Suðrafrika val í Namibia og flestu politisku felagsskapiðir boykottaðu valið, ikki minst SWAPO. Tað rasistiska hjálandastýrið segði at valluttøkan var 80%. Henda valluttøka er ikki óhugsandi, tí stýrið hotti við, at um fólk ikki fóru á val, varð jørð teirra ognartikin. Eisini kundi fólk bert fáa lækna hjálp og sosialar veitingar, um tey fóru á val.

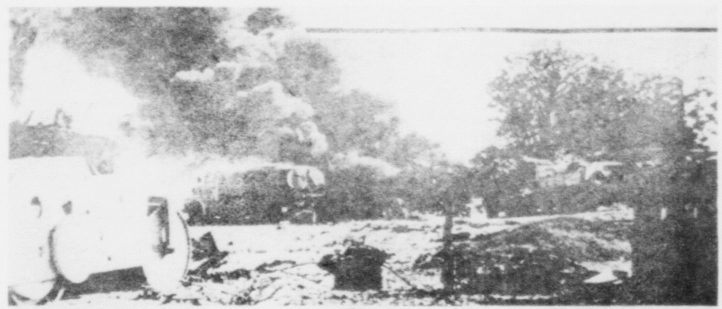
Suðrafrika fekk eina skutilssveina stjórn í Namibia, ið fór í holt við ein lógarreform, hvørs endamál er at avtaka tær mest rasistisku lógirnar. Í stjórnini hevur Suðrafrika altíð fullkomnan vektorætt.

Seinni tók Suðrafrika fult undir við samtykt 435. Men onki val undir ST eftirliti varð hildið. Suðrafrika framtíð nýggj álop á flóttalegur.

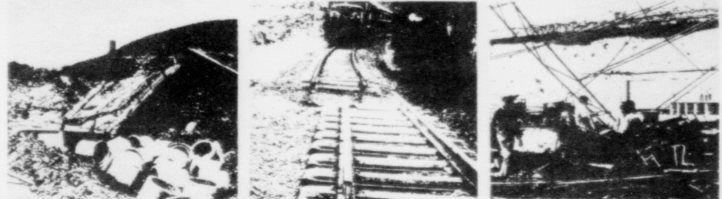
Í 1980 vóru val hildin í øllum homelondunum, uttan í Ovamboland, har helvtin av namibiska fólkinum býr og SWAPO hevur tann størsta stuðulin.

Í 1981 var fundur millum allar partar í namibia-málinum. Fundurin var ætlaður sum seinasti fundurin aðrenn ST-ætlanin varð sett í verk.

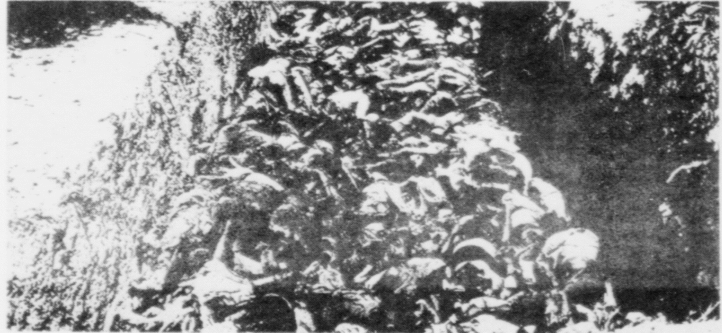
Men aðrenn fundurin var liðugur, søgdu umboð fyri suðrafrikanska stýrið, at tíðin ikki var búgvin til vápnahvild. Eisini søgdu teir, at ST var farið í part við SWAPO, hóast ST hevði lagt doyin á at allir partar skuldu vera á jøvnum støði ta vápnahvildin verður sett í verk og val

Effects of South African aggression on Angola

Mass grave for Namibian refugees — victims of the Kassinga massacre. South African paratroopers killed over 700 in many cases by shots through the back of the head.

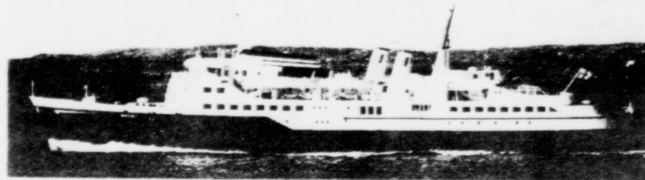
hildið.

Ongi útlit eru fyri at Suðrafrika við góðum fer at lata Namibia úr hondum sínum. Eftir Genève fundin segði ein talsmaður fyri afrikansku frontlinjustatarnar, ið var

eygleiðari á fundinum: Tann einasta møguleikan vit hava eftir er at styrkja og økja tað vápnaða stríðið, ið SWAPO førir.

Keldur Namibia. Undertrykkelse og frihedskamp av Arne Wangel o.a., útgivið av Mellemfolkeligt Samvirke. Namibia in struggle, útgivið av ST ráðnum fyri Namibia o.a. Walvis Bay, Namibia's port av Richard Moorsom, útgivið av ST ráðnum fyri Namibia o.a.

Bíligar snarferðir til Scrabster við »Smyrli« í summar!

Í samband við ferðirnar hjá »Smyrli« í summar til Scrabster, bjóða vit bíligar snarferðir

frá kr. 800,00 aftur og fram fyri hvønn (ferðaavgjaldið kr. 200,00 íroknað).

Ferðast 4 saman fæst bilurin við ókeypis!

Steðgurin í Scrabster verður leygardag frá 08.30 til 24.00.

Góðir møguleikar eru at keypa, tí handlarnir hava opið allan dagin.

Minnst til at hava pass við!

Nærri við at venda tykkum til ferðamannadeild okkara.

STRANDFARASKIP LANDSINS

Yviri við Strond 4, Postsmoga 88

110 Tórshavn, tlf. 14550 - tlf. 16000 - tlf. 81295

BINGO

verður
hóskvøldið

kl. 19.30

KFUK

Varðagøta 9